

Valgt blev: *Niels Mørk, Kaj Andresen, Bladt, Hjortnæs, Aage Knudsen, Evald Kristensen, Th. Mikkelsen, Elna Syvertsen, Grethe Philip, P. E. Eriksen, Søren Andersen, Holger Hansen, Ellen Poulsen, Clara Munk, Asger Jensen, Gertie Wandel og Chr. Madsen.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov vedrørende personlig skat til kommunen. (Om erhvervsskattens ophævelse).

(Lovforslaget (nr. 45) findes i tillæg A. sp. 313, fremsættelsen i tidenden sp. 792).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den næste sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om erhvervsskattens afløsning i visse kommuner m. v.

(Lovforslaget (nr. 46) findes i tillæg A. sp. 305, fremsættelsen i tidenden sp. 792).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Ove Hansen: Jeg skal kun gøre nogle få bemærkninger om de to lovforslag, der her er til behandling.

Lovforslaget om forlængelse af afløsningsordningen, kan jeg kort anbefale. Det andet lovforslag, forslag til lov om ændring af lov vedrørende personlig skat til kommunen, går ud på at ophæve erhvervsskatten i de kommuner, hvor den ikke længer har nævneværdig betydning. Vi har jo tidligere i det høje ting drøftet muligheden af at ophæve erhvervsskatten, men det skal erkendes, at det, når man skal tage hensyn til flere sider, er temmelig svært. Da vi i 1937 fik den erhvervsskatteordning, som så nogenlunde har haft gyldighed indtil nu, tog den sigte på ydelse af en vis compensation til centralkommunerne for de skattetaf, de led ved skatteyder, som var beskæftiget i centralkommunerne, men ikke havde disse

som opholdskommune. Erhvervsskattebestemmelsen havde også til formål at forhindre de såkaldte skattelykommuner. Tiden har jo bragt nogle ændringer; dels er beskæftigelsen nu ikke alene begrænset til centralkommuner, den findes også i stor udstrækning i forstadskommunerne; dels er beskatningsreglerne nu blevet mere ensartede i kommunerne. Det gælder ikke alene de personlige skatter, hvor man har den proportionale beskatning, altså mere ensartede beskatningsregler; det gælder også de kommunale ejendomsskatter, hvor der er en vis begrænsning med hensyn til promillernes størrelse. I og for sig kunne man vel derfor med dette som baggrund godt ophæve erhvervsskatten, men det skal erkendes, at centralkommunerne vil lide ret store tab, hvis man fuldstændig fjerner erhvervsskatten.

I 1959 og de følgende år foretog vi visse ændringer, som gik ud på, at i de områder, hvor erhvervsskatten virkelig havde betydning — det var 9 områder — lod man centralkommunerne få tilsvær fra forstadskommunerne omkring centralkommunerne, baseret på den erhvervsskat, der udrededes i 1957-58-året. I de andre dele af landet, hvor erhvervsskatten ikke betød ret meget — men det var altså langt den største del af landets kommuner — opretholdt man denne, men da de tal, der blev lagt til grund for erhvervsskattepligtens indtrædelse, var ret høje, fik den næsten ingen betydning mere. Det er således i dag, at en skatteyder i erhvervskommunen skal have haft en indtægt på mindst 12.500 kr., og i opholdskommunen skal han have en skattepligtig indkomst, der overstiger 25.000 kr. Disse to tal danner forudsætningen for, at man kan blive erhvervsskattepligtig, hvis man har et arbejde i en anden kommune end opholdskommunen.

Jeg ser af bemærkningerne til lovforslaget om erhvervsskattens ophævelse, at der kun er ca. 3.000 i vort land, der i dag er erhvervsskattepligtige, og derfor synes jeg, det er rigtigt, at den højtærede inden-

[Ove Hansen.]

rigsminister nu foreslår denne skat ophævet i de kommuner, jeg her har omtalt. I de kommuner, hvor den har betydning, bevares man i hvert fald et år endnu den afløsningsordning, vi kender til, altså inden for disse 9 bysamfund.

Vi håber så, det bliver muligt næste gang — det skal erkendes, det er meget vanskeligt — at finde en løsning alligevel. Jeg vil gerne her appellere til hovedstadskommunernes samråd, for det er navnlig i hovedstadsområdet, denne afløsningsordning har sin betydning, om at prøve på at finde en ordning til afløsning af den nugældende. Hovedstadskommunernes samråd er et vejledende organ; det er ikke beslutningsdygtigt i nogen retning, men det kender problemerne, beskæftiger sig med dem til daglig. Jeg tror, det vil være klogt, om det kunne finde en løsning eller i hvert fald være os behjælpelig hermed. Hovedstadskommunernes samråd har byplanspørgsmål til behandling, men jeg tror, at en vis ud ligning i økonomien kommunerne imellem også må ind i billedet, og her vil det altså være ønskeligt, om hovedstadskommunerne prøver at finde en løsning. Jeg kunne næsten have lyst til at tilføje, at der skal jo findes en løsning, og hvis ikke hovedstadskommunernes samråd kan det, må det være folketingets opgave.

Forslaget om forlængelse for et år af den midlertidige ordning, som man har i København, Frederiksberg og Gentofte, kan jeg anbefale.

Jeg kan til slut på mit partis vegne udtale, at vi gerne vil medvirke til at gennemføre disse to lovforslag.

Jens Chr. Christensen: De to lovforslag, der her er til behandling, kan venstre i princippet tiltræde. Det er rigtigt, som den højtærede indenrigsminister påpeger i sin fremsættelsestale, at erhvervsskatteordningen er besværlig at administrere, og med de ændringer, der i de seneste år er gennemført, er provenuet af ordningen ikke særlig stort, kun godt et par millioner kroner årlig. Vi fra vor side har ved adskillige lejligheder slået til lyd for at afskaffe den ordning, vi har i øjeblikket, og vi hilser derfor med tilfredshed, at der nu foreslås en afskaffelse af den egentlige erhvervsskat.

Lad mig så tilføje, at vi finder det ganske naturligt som af ministeren foreslået, at de såkaldte udensogns boende ejere af fast ejendom, når de fritages for erhvervsskat, ikke længere fritages for de 10 promille ekstra grundskyld til kommunen, som denne har ret til at pålægge dem. Det er for øvrigt et stort spørgsmål, om vi ikke burde udvide den kreds af skatteydere, som kan pålignes de omtalte 10 promille i ekstra grundskyld. Kommunerne har store udgifter i forbindelse med, at udensogns boende på forskellig måde beslaglægger sognets jorder, men sognet har ingen indtægter fra ejerne af disse jorder. Jeg finder det derfor rimeligt at give kommunerne adgang til en sådan beskeden skatteindtægt. I stedet kunne vi f. eks. stryge den indtægt, som staten har igennem statsgrundskylden af sådanne ejendomme. Jeg vil derfor gerne have virkningerne af en sådan ordning undersøgt i det kommende udvalg.

Jeg forstår på den højtærede indenrigsminister, at han leder med lys og lygte for at finde en varig ordning af det såkaldte erhvervsskattetilsvær, og alle er sikkert enige i, at den nuværende afløsningsordning er uheldig. Den blev gennemført som noget midlertidigt, men nærværende lovforslag er den anden forlængelse, og det gør ingenlunde ordningen mere retfærdig. De tabeller, der ledsager lovforslaget om ændring af lov om erhvervsskattens afløsning i visse kommuner m. v., viser jo, at retfærdighed ikke er opnået, tværtimod. Tabellerne viser os adskillige tilfælde, hvor kommuner med høj beskatningsprocent betaler tilsvær til centralkommuner, der har en betydelig lavere beskatningsprocent. Jeg vil tro, at en af følgerne af, at halvdelen af amtsskatterne nu opkræves i kommunerne, er den, at det nu klarere ses, at i de fleste tilfælde er det samlede skattetryk lige så stort om ikke større i land- og omegnskommuner som i købstadkommuner eller det, vi kalder centralkommuner.

Jeg forstår på den højtærede indenrigsminister, at denne forlængelse er sidste forlængelse af den nugældende ordning. Jeg vil derfor henstille til den højtærede indenrigsminister, at man nu bruger det kommende år til at undersøge alle de forhold, der må danne grundlag for en retfærdig beskatningsform kommunerne imellem. Jeg vil også

[Jens Chr. Christensen.]

tro, at det vil være nødvendigt at kulegrave hele problemet om den mellemkommunale refusion. For mig er det da i hvert fald mærkeligt at se, at hvert år, når den såkaldte nytårsregning udsendes til kommunerne, viser det sig, at de forholdsvis fattige landkommuner næsten alle må betale ret store beløb, og de mere velhavende købstadkommuner skal have pengene. Det er jo ikke nok, at vi bare ser på beskatningsprocenten; der er mange andre faktorer, som må ind i billedet, hvis kommunernes forhold skal bedømmes retfærdigt. Det er jo ikke alle kommuner, der yder det samme til borgeren og skatteyderen; det er i høj grad forskelligt, hvad kommunerne yder deres skatteydere. Jeg tror, ikke mindst landkommunerne, men måske også købstadkommunerne venter med længsel på, at en sådan undersøgelse skal blive gennemført.

Jeg kan på venstres vegne tilsige støtte og vilje til et fordomsfrit arbejde vedrørende de mange problemer, der rejser sig i forbindelse med nærværende lovgivning.

Asger Jensen: Den lov, der blev gennemført i 1959 om erhvervsskattens afløsning, således at 9 bysamfund gik ind under en speciel afløsning, hvor det nu blev kommunerne, der skulle yde tilsvaret i stedet for de enkelte skatteydere, var dengang beregnet at skulle gælde i 3 år, og den daværende indenrigsminister gav det løfte, at man inden den tid skulle komme med forslag om en endelig og retfærdig ordning af dette problem. Loven er én gang blevet forlænget for 2 år og foreslås nu forlænget for yderligere 1 år. Det kunne jo tyde på, at det overstiger kræfterne at få dette problem løst. Det er jo ikke det eneste område, hvor sådanne midlertidige love får blivende karakter, ved at de forlænges gang på gang.

Det var vist rimeligt, om man endelig fik spørgsmålet løst, også fordi der ingen tvivl er om, at tiden nu er løbet helt fra de satser, man dengang blev enig om. Der er sket store forandringer både i kommunernes beskatningsforhold og i de refusioner, der ydes fra statskassen, sådan at der er sket en betydelig forandring i det grundlag, man dengang byggede på. Dette giver sig stærkest udslag for kommunerne i Københavns amt. Jeg var lidt forbavset over, at den social-

demokratiske ordfører, det ærede medlem hr. Ove Hansen, ikke havde kritiske bemærkninger tilovers herfor. Så vidt jeg kan se, har de 12 af disse kommuner, der er nævnt, enten den samme beskatningsprocent som København eller en højere skatteprocent; det har de fleste af dem, det er kun 8 kommuner, der har en lavere beskatningsprocent end København, så det er vel ikke så mærkeligt, om man i Københavns amt bliver noget utålmodig efter at få en endelig og mere holdbar løsning.

Jeg ved ikke, hvor meget der ligger bag troen på, at man om et år skulle kunne være klar over, hvordan forhandlingerne vil resultere her i hovedstadsområdet. Jeg synes, at det, der har været fremme om regionalkommuner og tankerne deromkring, er blevet mødt med en sådan kulde, at jeg har tænkt mig, at man måtte da i hvert fald tage problemet op på en helt ny basis.

Nu anviste jo det ærede medlem hr. Ove Hansen den mulighed, at hvis ikke de forskellige kommuner kunne skitsere en ordning, de alle kunne være tilfreds med, så kunne folketinget klare opgaven. Det ville dog næppe være rimeligt for folketinget, at det her med magt skulle gennemføre en ordning, hvis ikke de pågældende kommuner tilnærmelsesvis kan enes om, hvordan ordningen skal gennemføres. Selv om jeg nok har en vis sympati for kommuners sammenlægning og samarbejde mellem kommunerne og for tanken om, at der må ske en strukturændring, så har jeg afgjort sympati for, at det i størst mulig udstrækning sker på frivilligt grundlag. Jeg tror, det vil blive den mest tilfredsstillende ordning, for de pågældende kommuner.

Da der nu ikke foreligger andet forslag at tage stilling til, vil vi være villige til at drøfte det foreliggende lovforslag fordomsfrit i et udvalg og — hvis ikke anden løsning findes — at foretage denne forlængelse.

Lovforslaget om ophævelse af erhvervsskatten har jo ikke store økonomiske konsekvenser, men det betyder en sådan forenkling i administrationen, at vi kan tiltræde det.

Axel Sørensen: Lovforslagene, som angår udligningstilsvaret til Københavns kommune og erhvervsskattens afløsning i visse områder samt bortfald af erhvervsbeskat-

[Axel Sørensen.]

ning til kommunen, må vel betegnes som en videreførelse af en afvikling, der blev påbegyndt i 1959. Det var en ordning, der praktisk taget afskaffede en meget kompliceret form for beskatningsberegning, som kun ganske få forstod og langt færre kunne forklare over for de skatteydere, der omfattedes af lovens bestemmelse.

Ser man på, hvordan det er gået inden for de 9 afløsningsområder, hvor erhvervsbeskatning har betydet mest, viser det sig, at det fikserede tilsvarende indførtes ved loven af 1959 på baggrund af, hvad skatteyderne havde betalt i erhvervsskat i skatteåret 1957-58 med et tillæg af 10 pct., nu udgør ca. 20 mill. kr. årlig, hvoraf der tilkommer København 15 mill. kr., medens de resterende 5 mill. kr. tilkommer de øvrige 8 centralkommuner. Foruden dette tilsvarende blev der imellem København på den ene side og Gentofte og Frederiksberg på den anden side fikseret et udligningstilsvarende, der for Gentoftes vedkommende udgør 17 mill. kr. og for Frederiksberg 8 mill. kr. til København.

Når nu indenrigsministeren foreslår en forlængelse af den gældende tilsvarende ordning for et år, er begrundelsen den, at man inden for det københavnske hovedstadsområde har etableret et rådgivende samarbejdsorgan, hvis opgave det er at fremkomme med forslag til en løsning med hensyn til samarbejdet omkring de økonomiske problemer, som skulle muliggøre en nyordning af hovedstads- og omegnskommunernes forhold i et positivt arbejde. Da der endnu ikke foreligger nogen afslutning af arbejdet med tilvejebringelsen af sådanne regler, har man altså ment det rigtigst at foreslå en forlængelse af udligningstilsvarende ordningen for et år, og da en nyordning for hovedstadsområdet muligvis kan anvendes i afløsningsområderne uden for Storkøbenhavn, har man også ment det rigtigst, at de gældende afløsningsregler for disse bliver forlænget for et år.

I det forslag, der angår personlig skat, og som også behandles her, er det foreslået, at erhvervsskatten uden for de før omtalte afløsningsområder helt skal bortfalde. Dette forslag må ses på baggrund af, at erhvervsskatten uden for de omtalte områder kun omfatter knap 3.000 skatteydere, som sidste

år har betalt i alt 3,6 mill. kr., altså alt for lidt at opretholde et omfattende og dyrt administrationsapparat for.

Fra det radikale venstres side kan vi anbefale, at de omtalte ordninger forlænges for et år.

Lis Mølbjerg: Erhvervsskatten er jo allerede delvis afviklet. Det rudiment, vi i dag skal tage stilling til, er skatten uden for de 9 byområder, hvor den allerede i marts 1959 blev afskaffet og afløst af et udligningstilsvarende.

Denne skat blev i sin tid indført for at sikre, at de kommuner, som gav visse medborgere mulighed for at tjene store penge, ikke skulle gå glip af disse samme borgeres bidrag til erhvervskommunens trafikale, sociale og andre udgifter derved, at de flyttede ud i et eller andet skattely, der så kunne holde sin skatteprocent nede netop i kraft af denne tilflytning af folk med særlig store indtægter. Ved den afløsningsordning, der blev indført i 1959, kom de mennesker, man ville ramme med erhvervsskatten, til at slippe billigere, medens andre, der ikke tidligere havde måttet betale denne skat, nu måtte være med til at betale tilsvarende.

Vi er i mit parti enige om, at der må kunne findes andre og bedre principper, efter hvilke man kan nå det mål, denne lov oprindeligt satte sig: at komme skattelyene til livs og få byrderne i storbyområderne, ikke mindst i Storkøbenhavn, fordelt på en rimeligere måde. Efter vor mening har nemlig hverken erhvervsskatten eller tilsvarende ordningerne været i stand til at løse disse problemer. Hertil kommer så den praktiske indvending, at opkrævningen af erhvervsskatten har givet kommunerne et uforholdsmæssigt stort og brydsomt arbejde, og dens afskaffelse vil betyde en tiltrængt forenkling og rationalisering i kommunernes arbejde med skatteligningen.

Det kunne dog måske tænkes, at enkelte kommuner, der har store virksomheder eller industrier liggende inden for deres område, kunne komme i vanskeligheder, når erhvervsskatten nu falder bort, fordi de måske af hensyn til disse virksomheder har påtaget sig store udgifter. Det er en ting, jeg mener vi skal se nærmere på under et kommende udvalgsarbejde, hvor vi må indhente ud-

[Lis Mølbjerg.]

talelser fra de berørte kommuner, ligesom købstad- og sognerådsforeningerne må høres herom.

Udligningstilsvaret fra Frederiksberg og Gentofte til København foreslås bibeholdt uændret, nemlig som et beløb svarende til, hvad der betaltes i 1957-58 med et tillæg på 10 pct. Det er spørgsmålet, om ikke en regulering svarende til den stigning, som er sket i pristallet i de 4½ år, der er gået, siden disse tilsvare indførtes i marts 1959, ville være på sin plads. Det er også et spørgsmål i forbindelse med en kommende udligning, om ikke staten kunne og burde aflaste Københavns kommune på en række områder. Som et enkelt eksempel vil jeg nævne, at man kunne lade Sankt Hans Hospital overgå til statsbudgettet, hvor de øvrige statshospitaler i forvejen figurerer.

I det hele taget må det gennem den udligningsordning, der skal afløse erhvervsskatten og tilsvareordningerne, tilstræbes, at vi får en ensartet skatteprocent i hele Stor-københavn. De nuværende forskelle, hvor vi har udskrivningsprocenter, der svinger fra 63 i Gentofte til 100 i Værløse og 105 i Farum, er efter vor mening ganske urimelige. Disse 3 kommuner er alle borgerligt styret, hvilket vel i nogen grad må ramme en pæl gennem den opfattelse, at det skulle være de forskellige kommuners større eller mindre ødselhed, der er årsag til disse meget store udsving i udskrivningsprocenten.

De største poster på kommunernes budgetter er udgifterne til skolevæsenet og til sociale formål, og det er udgifter, som er pålagt kommunerne gennem de love, der gives i det høje ting. Det er befolkningens aldersfordeling og indtægtsfordelingen, der er afgørende for disse posters størrelse.

Der er også en tredje ting, der spiller ind. Hvis vi ser på, hvilke af Københavns omegnskommuner det er, der figurerer med de store udskrivningsprocenter, viser det sig, at det er dem, der er i den mest rivende vækst. Når Gentofte ligger med den laveste procent, er det bl. a., fordi kommunen er udbygget og ikke sådan som Farum og Værløse skal kloakere og bygge skoler og sørge for alt, hvad der ellers er nødvendigt for at skaffe plads til landets befolkningsoverskud.

Jeg finder det ud fra disse betragtninger

ligesom det ærede medlem hr. Asger Jensen heller ikke rimeligt, at kommuner i Stor-københavn, hvis udskrivningsprocenter ligger højere end Københavns, skal være med til at yde udligningstilsvare til København. Det vil dog måske føre lovlig vidt at foreslå dette tilsvare revideret i forbindelse med den her foreslåede ændring af loven, men jeg vil håbe, at disse synspunkter må indgå i de overvejelser, der i øjeblikket finder sted vedrørende en nyordning af hele udlignings-spørgsmålet inden for hovedstadsområdet.

Idet vi altså betragter den ordning, der ligger i de to foreliggende lovforslag, som en overgangsordning, mens vi venter på et forslag til problemets endelige løsning, ikke mindst inden for det storkøbenhavnske område, skal jeg tilsige mit partis positive medvirken i et udvalg til lovforslagenes gennemførelse.

Mose Hansen: De to lovforslag, der er til behandling vedrører begge erhvervsskatten.

Det ene lovforslag indeholder forslag om forlængelse af ordningen med det fikserede udligningstilsvare for Frederiksberg og Gentofte kommuner til København samt bibeholdelse af de hidtidige afløsningsordninger for erhvervsskatten i 9 byområder. På mit partis vegne gav jeg ved det tilsvarende lovforslags behandling i folketingsåret 1961-62 udtryk for vort principielle syn på disse ordninger. Jeg skal derfor kun tilføje, at de oplysninger, som den højtærede indenrigsminister fremkommer med i bemærkningerne til lovforslaget, gør, at vi vil være velvilligt indstillet over for forlængelse af loven i et år, men så må tiden også være inde til, at der ikke kommer flere udsættelser, og at man i disse kommuner finder frem til bedre ordninger for disse områder.

Det andet forslag, lovforslaget om erhvervsskattens bortfald i de kommuner, der ikke er inde under afløsningsordningerne, kan jeg anbefale, idet jeg mener, at udviklingen og den ændrede samfundsstruktur gør det fornuftigt at afskaffe erhvervsskatten; dels betyder den lidt eller intet for de modtagende kommuner, dels er den til stort besvær for skatteligningen og skatteyderne. De øvrige ændringer i lovforslaget kan jeg give min tilslutning.

Indenrigsministeren (Lars P. Jensen): Jeg er enig med det ærede medlem hr. Ove Hansen i, at det ville være rart, om hovedstadskommunerne selv kunne finde den fremtidige løsning, som dette bysamfund skal leve under, og jeg har også henstillet til hovedstadskommunerne, at man gør et forsøg derpå. Der er, som det er understreget i bemærkningerne til lovforslaget, et forsøg i gang i så henseende, og der er fra den ene gruppe i hovedstadskommunernes samråds forretningsudvalg, en gruppe på 4, stillet et forslag, der ikke er så vidtgående som det, en anden gruppe på 2 har stillet. Om der kommer en løsning ud af de to forslag, tør jeg på nuværende tidspunkt ikke have nogen mening om.

Det ene forslag indeholder ikke nogen løsning eller forslag til løsning af udligningen i hovedstadsområdet, det gør derimod det andet og sidste forslag, der er fremsat i hovedstadskommunernes samråd. Det ærede medlem hr. Asger Jensen siger, at han er interesseret i, at det skal foregå i frivillighed, og det kan vi ikke blive uenige om. Men at folketinget kommer til at blande sig i det før eller senere, er givet, for uanset om der bliver enighed, skal det konfirmeres ved en lov i folketinget. Men sådan lå altså situationen — det har jeg haft lejlighed til at konstatere, for da jeg skulle forlænge loven, tog jeg et møde med hovedstadskommunernes samråd, og dér var vi enige om, at det var rimeligt, at man forlængede loven et år. Der var enkelte røster, der mente, at et år måske var lige kort nok, men jeg synes, at når den forlænges for et år, er det, ligesom man lægger et pres på de kræfter, der i hovedstadsområdet arbejder med dette spørgsmål.

Det ærede medlem hr. Jens Chr. Christensen sagde til mig, at nu håbede han, at det var sidste gang, jeg kom med forslag om en forlængelse. Jeg er i den situation, vil jeg gerne sige til det ærede medlem, at jeg ikke kan give et sådant løfte. Jeg tør ikke sige, om vi i løbet af et år kommer så langt med hensyn til at løse tilsvarsproblemet for områderne uden for hovedstaden, at vi kan betragte denne forlængelse som den sidste. Jeg vil heller ikke påstå, at jeg, som det ærede medlem sagde, har ledt med lys og lygte efter en anden ordning; det har jeg sådan set ikke. Når jeg har foreslået, at

afløsningsordningen for de 9 områder blev forlænget, var det, fordi jeg fandt det rimeligt at forlænge den, når man forlænger udligningstilsvarsordningen i hovedstadsområdet, men også fordi der i øjeblikket, som det ærede medlem sikkert ved, foregår visse undersøgelser af den kommunale struktur. Der har været en undersøgelse, der er betegnet Vejleundersøgelsen, som har taget hele spørgsmålet op om centralkommunernes og omegnskommunernes problemer, også deres skattemæssige problemer, og jeg tror ikke, det varer så længe, før den sidste undersøgelse, som kommunallovskommissionen har foretaget i forbindelse med vor nuværende struktur, bliver offentliggjort, den, man kalder Fynsundersøgelsen, og hvor kommunernes, købstædernes og amternes problemer i fællesskab tages op til belysning. Jeg har fundet det rimeligt, at man afventede disse betænkninger, for det kunne jo være — jeg har en fornemmelse deraf — at der i dem peges på visse veje, som måske, hvis vi betræder dem, betyder, at vi får løst dette spørgsmål.

Jeg er enig med det ærede medlem i, at hele byrdefordelingen — det var det ærede medlem, der var inde på den mellemkommunale refusion — mellem stat og kommuner bør tages op til revision, og jeg kan understrege: den er taget op til revision. Jeg havde i sommer et møde med de kommunale organisationer, hvor vi blev enige om, at ministeriernes embedsmænd skulle foretage en undersøgelse af tallene og de metoder, der bruges i udligningsordningerne og tilskudsordningerne, og når det var sket, skulle der på grundlag af disse tal føres en forhandling med de kommunale organisationer. Det arbejde går sin gang, og jeg er enig med det ærede medlem i, at tiden er inde til, at vi vurderer hele dette spørgsmål, tager det op til en ny vurdering. Jeg vil gerne hertil føje, at jeg tror også, tiden er inde til, at hele det kommunale beskatningssystem tages op til undersøgelse, og at man derunder også undersøger kommunernes beskatningsmuligheder. Der er, som det ærede medlem også var inde på, sket så meget, at det hele skal ses fra en lidt anden synsvinkel.

Jeg er enig med det ærede medlem hr. Asger Jensen i, at det kan være, tiden er løbet fra satserne. Jeg kan nævne, at fra

[Indenrigsministeren.]

finansåret 1959-60 til finansåret 1963-64 er den samlede skattepligtige indkomst i centralkommunerne steget med 49,2 pct. og i tilsværskommunerne med 70,4 pct.; den samlede opholdskommuneskatteudskrivning er i centralkommunerne steget med 24,4 pct. og i tilsværskommunerne med 55,1 pct. Jeg er helt klar over, at de satsler, der blev fastsat dengang, og de reguleringer, der senere er blevet føjet ind, ikke kan passe med tiden i dag. Jeg vil gerne understrege, at jeg heller ikke føler, at det afløsningsstilsvær, der dengang blev lavet ved, at man pålagde den kommune, der skulle betale til centralkommunen, at betale det beløb, som erhvervsskatteydere før havde betalt, er nogen retfærdig ordning. Derfor må tiden nu være inde til, at vi finder frem til en anden ordning af dette forhold. Men der er så meget i gang — både undersøgelserne vedrørende kommunestruktur, som jeg her har nævnt, og undersøgelserne af kommunernes beskatning og byrdefordelingen mellem stat og kommune — at det vil være rimeligt at forlænge ordningen et år. Jeg vil dog gerne sige til det ærede medlem hr. Jens Chr. Christensen, at det er muligt, at et år ikke slår til; det er jo store og alvorlige problemer, vi bevæger os ind på her.

Til det ærede medlem fru Lis Mølbjerg har jeg kun en enkelt bemærkning i anledning af, at det ærede medlem sagde, at staten måske kunne overtage Sankt Hans Hospital og dermed lette Københavns kommune for en del udgifter. Jeg vil gerne gøre det ærede medlem opmærksom på, at staten betaler en meget stor del af Sankt Hans Hospitals udgifter, og jeg vil endvidere understrege, at jeg slet ikke er sikker på, at Københavns kommune er interesseret i, at Sankt Hans skal gå ind under statshospitalerne.

Jeg takker for den venlige tilslutning, de to lovforslag har fået.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Ove Hansen: Jeg foreslår, at de to lovforslag henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om oprettelse af et efteruddannelsesinstitut for præster.

(Lovforslaget (nr. 53) findes i tillæg A. sp. 407, fremsættelsen i tidenden sp. 905).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Johan Nielsen: Der verserer en historie om en præst, og historier har vi så mange af. Men denne handler altså om gamle Maren, som sad og græd hver søndag i kirken. Præsten ville gerne finde ud af, hvorfor Maren græd, og en dag lykkedes det for ham at få fat på Maren ved kirkegårdslågen. Nej, Maren kunne ikke sige, hvorfor hun græd; hun var bange for, at præsten blev vred på hende. Men præsten forsikrede hende om, at det aldrig kunne falde ham ind at blive vred på nogen, som kom i kirken — dem var der ikke så mange af. Så oplod gamle Maren sit hjerte. Det var altså det, at hun og Mads havde en søn, som gik på universitetet i København og læste til præst, og hvis han ikke kom til at prædike bedre, end vor præst gjorde, var de penge givet meget skidt ud.

Den historie kom jeg i hu, da det blev fortalt mig, at jeg skulle være ordfører vedrørende dette lovforslag om efteruddannelse for præster.

Er det ikke nok, at vi uddanner folk, så de duer til deres embeder? Hvorfor i alverden skal vi efteruddanne dem? Ja, det ser ud til, at vi er kommet ind i den gænge — lærerne skal have efteruddannelse, lægerne får deres efteruddannelse, og nu har man altså fundet ud af, at det er nødvendigt for præster også at få efteruddannelse. Man kunne måske sige, at det var nødvendigt for lærerne at lære, hvordan man skal svinge et spanskrør; det har været fremme i disse dage. Men er det nødvendigt for en præst at lære at fortælle sine medmennesker, at de skal elske deres næste?

Jeg talte med Københavns biskop, Westergaard Madsen, forleden dag, og han sagde til mig: du bliver nødt til at sige, at tiden